

FITXES DEL DPD

Ref. 9/2021

El tractament de dades a través de sistemes de videovigilància**Introducció**

L'article 22 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD) estableix que les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, podran dur a terme el tractament d'imatges a través de sistemes de càmeres o videocàmeres amb la finalitat de preservar la seguretat de les persones i béns, així com de les seves instal·lacions.

Així mateix, l'article 89 de la LOPDGDD, estableix que es podran tractar les imatges obtingudes a través de sistemes de càmeres o videocàmeres per a l'exercici de les funcions de control dels treballadors o els empleats públics previstes, respectivament, en l'article 20.3 de l'Estatut dels Treballadors i en la legislació de funció pública, sempre que aquestes funcions s'exerceixin dins del seu marc legal i amb els límits inherents a aquest.

Limitacions establertes a la LOPDGDD

La norma estableix dues limitacions respecte als tractaments mencionats:

- Només podran captar-se imatges de la via pública en la mesura en què resulti necessari per a la finalitat esmentada de preservar la seguretat de les persones i béns, així com de les seves instal·lacions i, sense que en cap cas pugui suposar la captació d'imatges de l'interior d'un domicili privat (Art. 22.2 LOPDGDD).
- No s'admet la instal·lació de sistemes de gravació de sons ni de videovigilància a llocs destinats al descans o esbargiment dels treballadors o els empleats públics, com ara vestidors, lavabos, menjadors i anàlegs (Art. 89.2 LOPDGDD).

A més, la Agencia Española de Protección de Datos (en endavant, AEPD) va publicar una Guia sobre l'ús de videocàmeres per a seguretat i altres finalitats, en la que, més enllà de les dues finalitats establertes per la normativa, se'n contemplen d'altres, com per exemple, per assegurar un tractament adequat per la salut, com seria el cas de la monitorització de pacients en les unitats de vigilància intensiva, o la telemedicina¹.

En aquest context, a continuació s'exposen algunes circumstàncies relacionades amb el tractament de dades a través dels sistemes de videovigilància i que poden generar alguns dubtes des del punt de vista del compliment de la normativa aplicable en aquesta matèria.

¹ <https://www.aepd.es/sites/default/files/2019-12/guia-videovigilancia.pdf>

1. Monitorització de pacients

Té implicació a nivell de dades personals la reproducció d'imatges en temps real dels pacients?

La reproducció en temps real d'imatges a través de càmeres de vídeo vigilància suposa realitzar un tractament de dades personals i, per tant, s'han de complir amb els requeriments establerts per la normativa de protecció de dades aplicable².

En aquests casos, s'hauran de tenir en compte, particularment, els següents aspectes per tal de què el tractament de les imatges es consideri lícit:

(i) Base jurídica pel tractament

D'acord amb el que estableix el RGPD, per tal de dur a terme qualsevol tractament de dades personals es requereix d'una base legal que legitimi aquest tractament. En aquest sentit, per a dur a terme la monitorització dels pacients, en primer lloc, caldrà analitzar quina base jurídica de les establertes en l'article 6 del RGPD legitima, en el seu cas, el tractament. Així mateix, tractant-se de categories especials de dades, com són les dades de salut, caldrà analitzar si, a més, es dona alguna de les circumstàncies regulades en l'article 9.2 del RGPD.

En la Guia mencionada de videovigilància publicada per la AEPD³, s'estableix un apartat referent a la sanitat i centres d'assistència. En aquest sentit, la AEPD senyala com a bases legítimes per al cas de monitorització de pacients en les unitats de vigilància intensiva o la telemedicina, l'article 9.2 c) del RGPD, ja que el tractament és necessari per a protegir els interessos vitals de l'afectat o d'una altra persona física, en el supòsit que l'interessat no estigui capacitat, física o jurídicament per donar el seu consentiment; i l'article 9.2 h) del RGPD ja que el tractament és necessari per a fins de medicina preventiva, diagnòstic mèdic, prestació d'assistència o tractament de tipus sanitari sobre a base del Dret de la Unió Europea o dels Estats Membres o en virtut d'un contracte amb un professional sanitari i sense perjudici de les condicions i garanties contemplades en l'apartat 3 del citat article 9.

(ii) Registre d'Activitat de Tractament (RAT)

En cas de què es decideixi monitoritzar els pacients a través de càmeres de videovigilància, cal tenir en compte que s'estaria realitzant un nou tractament de dades personals i, per tant, aquest s'ha d'incloure al corresponent RAT del responsable del tractament per a què estigui actualitzat a la realitat dels tractaments de dades que es duen a terme.

No obstant, prèviament a realitzar aquest tractament, la normativa requereix que es realitzi un anàlisi previ del mateix, establint la proporcionalitat de la mesura, tenint en compte que aquesta ha d'estar justificada i ser necessària per a la finalitat que es vol obtenir.

² Veure la consulta a la AEPD <https://www.aepd.es/sites/default/files/2019-09/informe-juridico-rgpd-camaras-en-tiempo-real.pdf>

³ <https://www.aepd.es/sites/default/files/2019-12/guia-videovigilancia.pdf>

(iii) Compliment de l'obligació d'informar

D'acord amb la normativa aplicable en matèria de protecció de dades, prèviament a la instal·lació del sistema de videovigilància, cal informar als interessats sobre el tractament que es realitza de les seves dades.

En aquest sentit, el responsable del tractament ha de portar a terme les següents accions:

- Instal·lar el corresponent cartell informatiu de forma visible abans d'entrar en el camp de gravació de les càmeres i en cadascun dels accessos a l'àrea vídeo vigilada.
- Posar a la disposició dels interessats la corresponent política de privacitat sobre el tractament de les dades a través de les càmeres, en el qual es reculli la informació completa sobre el tractament de dades personals que es realitza.

(iv) Mesures de seguretat

Així mateix, en cas d'administracions públiques o entitats que prestin serveis a aquestes, és imprescindible que es compleixi amb les mesures de seguretat corresponents de conformitat amb el que estableix l'Esquema Nacional de Seguridad (ENS).

En aquest sentit, serà necessari que el dispositiu que s'adquireixi sigui apte per a garantir les mesures de seguretat a nivell de xarxa i d'equipament segons l'ENS, qüestió que s'haurà de verificar a nivell tècnic.

Per últim, en aquests casos cal tenir en compte que, d'acord amb els principis establerts al RGPD i, tenint en compte que la videovigilància a través de la càmera suposa una limitació al dret a la intimitat de la persona, és important que es limiti al mínim de persones possible l'accés al visionat de les imatges que s'obtinguin a partir del sistema de videovigilància.

2. Comunicació de les dades a tercers

Es poden cedir les imatges captades pels sistemes de vídeo vigilància a un tercer que les sol·liciti?

Per a què el responsable de tractament pugui comunicar aquestes imatges a un tercer, cal tenir en compte alguns requeriments:

(i) Deure d'informació

En primer lloc, cal destacar la obligació del responsable del tractament de proporcionar la informació relativa al tractament de dades personals que es realitza a través dels sistemes de vídeo vigilància.

En aquest sentit, el responsable del tractament està obligat a col·locar el corresponent cartell informatiu de forma visible abans d'entrar en el camp de gravació de les càmeres i en cadascun dels accessos a l'àrea videovigilada i, a posar a la disposició dels interessats la corresponent política de privacitat sobre el tractament de dades dels interessats a través del sistema de videovigilància, en el qual es reculli la informació completa sobre el tractament de dades personals que es realitza a partir del sistema de videovigilància.

(ii) Base legal

La comunicació de les dades a un tercer implica un tractament de dades personals i, per tant, requereix d'una base legal que legitimi el tractament. En aquest cas, s'hauria de ponderar si en el supòsit en concret, existeix un interès legítim perseguit pel tercer a qui es comuniquin les dades, que prevalgui sobre l'interès o els drets i llibertats fonamentals de l'interessat que requereixin protecció.

(iii) Minimització de les dades

En cas de què es realitzi la cessió de les dades, i, d'acord amb el principi de minimització establert en el RGPD, la comunicació de les imatges hauria de limitar-se al mínim de dades possibles per a la finalitat que es pretén.

En aquest sentit, s'haurien de comunicar únicament aquelles imatges per a les que estigui justificat l'interès legítim del tercer sol·licitant, limitant les imatges captades per la càmera en qüestió, així com aquelles imatges capturades durant l'interval de temps que correspongui, si és el cas. Així doncs, no s'hauria d'aportar imatges on apareguin altres interessats que no tinguin a veure amb el cas en concret.

Recorda que...

- ❖ En cas d'iniciar un nou tractament de dades que consisteix en la gravació d'imatges a través del sistema de vídeo vigilància, el responsable l'haurà de fer constar en el corresponent Registre d'Activitats del Tractament com a nou tractament de dades personals.
- ❖ D'acord amb el principi de limitació de la finalitat que estableix l'article 5 del RGPD, les dades personals que s'obtinguin a través dels sistemes de vídeo vigilància han de ser tractades per a la finalitat que ha motivat la instal·lació dels mateixos. No es poden tractar ulteriorment de manera incompatible a aquesta finalitat.
- ❖ En cas de què sigui una entitat diferent al propi responsable del tractament el que proveeixi els sistemes de videovigilància i, en conseqüència, tingui accés a les imatges gravades, s'haurà de regular la corresponent relació entre responsable i encarregat del tractament de les imatges.
- ❖ Les imatges o dades personals captades, s'han de suprimir en el termini màxim d'un mes des de la seva captació, excepte quan s'hagin de conservar per acreditar la comissió d'actes que atemptin contra la integritat de persones, béns o instal·lacions. En aquest cas, les imatges s'han de posar a disposició de l'autoritat competent en un termini màxim de setanta-dues hores des que es tingui coneixement de l'existència de la gravació.

Per a més informació...

Per a més informació sobre el tractament de dades personals mitjançant càmeres amb fins de videovigilància:

- ➔ Article 22 i 89 de la Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales.
- ➔ Instrucció 1/2009, de 10 de febrer de 2009, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància
<https://apdcat.gencat.cat/ca/autoritat/normativa/disposicions/instruccions/>
- ➔ *Guía sobre el uso de videocámaras para Seguridad y otras finalidades* publicada per la AEPD <https://www.aepd.es/sites/default/files/2019-12/guia-videovigilancia.pdf>